

שימוש תלמידי חכמים

1. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ז/ב

ואמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי גדולה שמושה של תורה יותר מלמודה שנאמר " פה אלישע בן שפט אשר יצק מים על ידי אליהו" [מלכים ב פרק ג] למד לא נאמר אלא יצק מלמד שגדולה שמושה יותר מלמודה:

עין איה / ברכות א / פרק ראשון פז. ברכות ז/ב

גדולה שמושה של תורה יותר מלימודה. אין השלמות הבא מידיעת התורה נגמר באדם כ"א כשיחקק בלבבו גודל ערכה ורוממות כבודה. ע"כ כ' תוס' ריש מגילה דכבוד תורה דיחיד חמור אפ' מת"ת דרבים, דהכבוד הנודע בלב אל התורה היא ידיעה שלמה מצורף לכל הידיעות ומעטרת אותם. וזה ההרגש א"א לבא בלב, כ"א בפועל ע"י השימוש המעשי של ת"ח, שמשים עליו מורא רבו כמורא שמים, ומתחזקת ההכרה ע"י הפעולות. נוסף לזה הורה כאן, שהתורה בהיותה תורת חיים, עיקר פרי' הוא לדעת איך להתנהג בחיים ע"פ דרכה וערכה. ויען שתכונת המעלה של איש קדוש הדבק בתורה, א"א להתבאר בפה וכש"כ בכתב, כ"א עין הרואה הליכותיו בקודש היא תשכיל ערך הפעולה שהתורה פועלת על גדולי המעלה הדבקים באהבתה. ע"כ גדולה שימושה, שאז בעיניו יראה את הליכות הקודש של הרב, הנעלה יותר מלימודה.

2. פרוש רש"י מסכת שבת

ושימש תלמידי חכמים - להסבירו סתומות המשנה וטעמיה, והוא הנקרא תלמוד

3. עין איה / שבת א / פרק ראשון / נה.

נאמר כאן בכיוון ששנה הרבה וקרא הרבה, ואח"כ הרבה חיל בפיתוח השכל בעיון, ושימש ת"ח הרבה. שימוש ת"ח הוא שם מפורסם לדברים העיוניים שבתורה, להורות כי מכלל הדברים העיוניים ישנם כאלה שלא יוכל ההוגה להוציא הבנתם ע"י דיבור פה, כי נעלים הם מכל שפה והגיון. לפעמים נמצאים דברים כאלה בענינים הגבוהים בחקרי אלהות, ולפעמים נמצאים ג"כ כאלה בדברים מוסריים המסתעפים ע"פ עומק חכמת הנפש, אשר אם יאמר האומר לבארם בניב שפתים לא יוכל. אמנם המשמש ת"ח ויכיר במעשיהם, וע"י המעשים החיצוניים יעמוד ג"כ על מערכות רעיוני לבבם, הוא יכיר וידע ג"כ את אותו החלק העיוני שאינו יכול להמסר, לא בניב שפתים ולא בעט סופר, כ"א יתבאר ויוחק בלב מבין ההולך את חכמים, המקיים "ולדבקה בו" ע"פ דברי חז"ל הדבק בחכמים ותלמידיהם, כי השפה והספרות לא יוכלו לתן כ"א את צל החיים של הקדושה (וההגיון) [והגיונה] הנעלה, אבל (ב) עצמם [של חיי הקודש] הם נמצאים בת"ח החיים ע"פ דרכי קודש אלה, והאמצעי להגיע לעומק הידיעה בזה הוא שימוש ת"ח.

4. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף מז/ב

תנו רבנן איזהו עם הארץ כל שאינו קורא קריאת שמע ערבית ושחרית דברי רבי אליעזר. רבי יהושע אומר כל שאינו מניח תפילין. בן עזאי אומר כל שאין לו ציצית בבגדו רבי נתן אומר כל שאין מזוזה על פתחו רבי נתן בר יוסף אומר כל שיש לו בנים ואינו מגדלם לתלמוד תורה אחרים אומרים אפילו קרא ושנה ולא שמש תלמידי חכמים הרי זה עם הארץ